

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра української літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 2 від 18.10. 2017 р.

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

ТВОРЧИЙ ФЕНОМЕН ЛЕСІ УКРАЇНКИ

рівень вищої освіти   бакалавр

підготовки бакалавра
спеціальності 242 Туризм
освітньої програми Туризм

підготовки бакалавра
спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа
освітньої програми Готельно-ресторанна справа

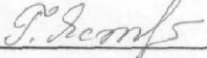
Програма навчальної дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки» першого бакалаврського рівня вищої освіти; галузі знань *24 Сфера обслуговування*, спеціальності *242 Туризм*, за освітньою програмою *Туризм: підготовки бакалавра*, галузі знань *24 Сфера обслуговування*, спеціальності *241 Готельно-ресторанна справа*, за освітньою програмою *Готельно-ресторанна справа*.

Розробник: к. філол. н., ст. викладач. кафедри української літератури Данилюк-Терещук Т. Я.

Рецензент: д. філол. н., доц. кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури Романов С. М.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри української літератури

протокол № 1 від 27 серпня 2017 р.

Завідувач кафедри Яструбецька Г.І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету філології та журналістики

протокол № 1 від 2 вересня 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Зінчук Р. С.

©Данилюк-Терещук Т. Я., 2017
(Прізвище, ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітня програма: Туризм	обов'язкова
Кількість годин/кредитів 60/2	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітня програма: Готельно-ресторанна справа	Рік навчання – 1
		Семестр – 1
		Лекції – 18 год.
		Практичні (семінари) – 0 год.
ІНДЗ: немає	освітній рівень бакалавр	Самостійна робота – 38 год.
		Консультації – 4 год.
		Форма контролю: <u>залік</u>

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Леся Українка (1871–1913) – знакова постать у національній історії. Її життя і творчість припали на складний період становлення модерної української ідентичності. Тоді дієвим шляхом здобуття омріяної індивідуальної та загальнонаціональної свободи бачилася культура і, найперше література. У своїх оглядах європейського письменства Лариса Косач підкреслювала саме таке розуміння сили та призначення художнього слова. Але необхідний крок до вселюдського визнання митця – його розуміння і належна оцінка співвітчизниками. У цьому сенсі обов'язок українців перед своєю найбільшою письменницею бачиться все ще далеко не виконаним. Найперше зобов'язання перед Лесею Українкою – представити її життєтворчість у широких контекстах (історичному, суспільно-політичному, культурологічному, філософському, психологічному).

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Творчий феномен Лесі Українки» є: висвітлення головних етапів життєвої та творчої біографії письменниці; представлення культурної династії Драгоманових-Косачів у європейському просторі; увиразнення громадсько-політичного та літературно-мистецьке оточення (з урахуванням нових наукових і архівних матеріалів), а також естетичний та суспільно-історичний контексти творчості.

Мета курсу – представити життєтворчість Лесі Українки в історичному, культурологічному, суспільному, психологічному контекстах; через пізнання досвіду й успішної самореалізації Лариси Косач-Квітки (людини, мислительки, громадської діячки) спонукати студентів до саморозвитку й успішної самореалізації.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Мета й завдання вивчення курсу реалізується через формування таких компетентностей:

Туризм

Загальні компетентності (ЗК)

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Програмні результати (РН)

- проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;
- діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

Готельно-ресторанна справа

Загальні компетентності (ЗК)

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

- цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

Програмні результати (РН)

- діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;

- зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ. (Семін.)	Консультації	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Етапи життєвого та творчого шляху Лариси Петрівни Косач-Квітки – Лесі Українки					
Тема 1. Родинна ідентичність та сімейне оточення. Драгоманови-Косачі в інтелектуальному житті України.	7	2		1	4
Тема 2. Творчий феномен Лесі Українки в культурному житті кінця XIX – початку XX ст.	8	2		1	5
Тема 3. Волинь у життєвій і творчій долі письменниці та родини Косачів..	6	2			4
Тема 4. Леся Українка в колі сучасників.	7	2			5
Тема 5. Європейський контекст творчості письменниці.	7	2			5
Разом за змістовим модулем 1	35	10		2	23
Змістовий модуль 2. Леся Українка в контексті епохи.					
Тема 6. Тематичне та жанрове розмаїття творчості Лесі Українки	6	2			4
Тема 7. Новаторство драматургії Лесі Українки	6	2		1	4
Тема 8. Мистецький травелог Лесі Українки і карта її життєвих подорожей..	7	2		1	4
Тема 9. Леся Українка і сучасність	6	2			3
Разом за змістовим модулем 2	25	8		2	15
Усього годин	60	18		4	38

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

	Тема
1	1. Ознайомитися з працею О. Косач-Кривинюк «Леся Українка. Хронологія життя і творчості». Луцьк, 2010.
2	1. Ознайомитися з працею Денисюка І., Скрипки Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів, 1999. 2. Прочитати художні тексти: збірка «На крилах пісень» Лесі Українки (на вибір).

3	1. Ознайомитися з книгами: Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Київ – Нью-Йорк, 2016. 2. Прочитати художні тексти: збірка «Думи і мрії» Лесі Українки, збірка «Відгуки» (на вибір).
4	1. Ознайомитися з дослідженнями: Т. Скрипки: Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 1. Нью-Йорк– Київ, 2005; Лариса Косач-Квітка (Леся Українка). Бібліографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Т. 2. Нью-Йорк–Київ, 2015. 2. Ознайомлення з фольклорними записами Лесі Українки і Климента Квітки (на вибір)
5	1. Прочитати дослідження О. Забужко “Notredamed’Ukraine: Українка в конфлікті міфології”. Київ, 2007.(на вибір). 2. Прочитати драматичну поему «Одержима» Лесі Українки
6	Прочитати драматичну поему «Бояриня» Лесі Українки
7	Прочитати оповідання: «Приязнь (З життя волинського Полісся)», «Школа», «Одинак» Лесі Українки
8	Ознайомитися з книгою Мірошниченко Л. «Леся Українка. Життя і тексти», Київ, 2011. Прочитати драматичну поему «На полі крові» Лесі Українки
9	Ознайомитися з інтерактивною картою подорожей Лесі Українки https://uploads.knightlab.com/storymapjs/f6c33167569b1f5a7f86b7bc4e9e9c78/podorozhi-lesi-ukrayinki/draft.html?fbclid=Iw Прочитати поезії «Дим», «Сон», «Весна в Єгипті», «Подорож до моря» та ін.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Тестові завдання, які пропонуються на модульний контроль, включають теми, які розглядаються на лекційних заняттях, під час консультацій, а також передбачені для самостійного вивчення. Форма проведення – комп’ютерне тестування.

Таблиця 5

Модуль 1	Модуль 2
----------	----------

									Модульний контроль (мах = 100 балів)
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Тести
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	100

М - модуль, ЗМ - змістовий модуль, Т - тема

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Таблиця 6

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 - 81	C	
67 -74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Агеева В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ : Либідь, 1999. С. 6 –20; 217 – 234.
2. Бетко І. Біблія як джерело ідей у творчості Лесі Українки (Проблемний огляд) // Слово іЧас. 1991. № 3. С. 28 – 36.
3. Данилюк-Терещук Т. Народні пісні до танцю в записях Лесі Українки Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies.html>
4. Данилюк-Терещук Т. Поетичні присвяти Олени Пчілки. Волинь філологічна: текст і контекст. Олена Пчілка в літературному процесі порубіжжя. Вип. 28. Луцьк, 2019. С. 76 – 88. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://volyntext.vnu.edu.ua/index.php/volyntext/article/view/86>
5. Данилюк-Терещук Т. «Вам живеє слово сказати хотіла б я на спомин чулий»: спогади Олени Пчілки. // Волинь філологічна: текст і контекст. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. 2018. С. 79 – 90.
6. Данилюк-Терещук Т. Культурологічні рефлексії Любові Дражевської: Олена Пчілка. // Леся Українка в діаспорному літературознавстві. Німецько-українські зв'язки. Зб. наук. праць за матеріалами XI Міжнародної наукової конференції в Мюнхені (4. 04. – 7.04. 2019). Т. XI. Мюнхен –Тернопіль. 2019. С. 72 – 81.
7. Денисюк І. Драгоманови – Косачі в інтелектуальному житті України (питання династичного вивчення діячів культури. Літературознавчі та фольклористичні праці: у 3 т., 4 кн. Львів : [Львівський національний університет ім. І. Франка], 2005. Кн. 1. С. 165 – 167.
8. Денисюк І., Скрипка Т. Дворянське гніздо Косачів. Львів: Академічний експрес, 1999. 280 с. Електронний ресурс. Режим доступу:<https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Gnizdo/Photos.html>
9. Дибя А. «Українська Плеяда – найкраща, найталановитіша дитина Старої (Київської) громади». *Леся Українка і сучасність*. Зб. наук. праць. Т.4. Кн. 1. Луцьк : РВВ «Вежа», 2007. С. 295 – 320.
10. Донцов Д. Мати Лесі Українки (Олена Пчілка). Дві літератури нашої доби. Львів: Просвіта, 1991. С. 154 – 175.
11. Дзюба І. У світі думки Лесі Українки. Луцьк: РВВ «Вежа», 2006. 40 с.
12. Жарких М. Енциклопедія життя та творчості Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.l-ukrainka.name/>
13. Жулинський М. Традиція національного і європейського розвитку кінця ХІХ – початку ХХ століття та ідейно-естетичні пошуки української літератури 20-х років. Заявити про себе культурою. Київ: Генеза, 2001. С. 201 – 217.
14. Забужко О. Notre Dame D'Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. Київ: Факт, 2007. С. 291 – 342.
15. Моклиця М. Естетика Лесі Українки (контекст європейського модернізму). Луцьк, 2001. С. 8 – 96; 188 – 211.
16. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип. 2011. 246 с.

- Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Miroshnychenko_Larysa/Lesia_Ukrainka_Zhyttia_i_teksty/
17. Косач-Кривинюк О. Леся Українка. Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк, 1970. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/Kryvynjuk.html>
  18. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури : [Леся Українка]. *Дивослово*. 2001. № 2. С. 2 – 7.
  19. Крук О. Вплив М. Драгоманова на формування суспільно-політичних поглядів поетеси. *Дивослово*. 1996. № 2. С. 3 – 8.
  20. Кузьминець Ю. Історичні погляди Лесі Українки. Пам'ять століть. *Дивослово*. 1999. № 3. С. 137 – 148.
  21. Романов С. «Стародавня історія східних народів» і поезія Лесі Українки на єгипетські теми. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/EgyptPoetry.html>
  22. Романов С. «Голос однієї російської ув'язненої» (драматична поема Лесі Українки «Бояриня»). Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.l-ukrainka.name/uk/Studies/PrisonersLetter.htm>
  23. Савчук В. Погляди Лесі Українки на проблему “недержавного чоловіка” (на матеріалі листів письменниці до М. Кривинюка та Ф. Волховського). *Леся Українка і сучасність*. Т. IV, Кн. 1. Луцьк, 2007. С. 257 – 265.
  24. Сверстюк Є. Міт Лесі Українки. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 33 с.
  25. Скрипка Т. Рід Драгоманових-Косачів: долі й архіви: Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/uk/KosachFamily/FatesArchives.html>
  26. Скрипка Т. Волинські образки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/VolynObrazky.html>
  27. Скрипка Т. Родові садиби Драгоманових-Косачів як культурно-історичний феномен. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/KosachFamily/RodoviSadyby/Kolodjzhne.html>
  28. Скрипка Т. Останні три місяці у житті Лесі Українки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.t-skrypka.name/LUkraine/Last3Month.html>
  29. Сташенко Н. До історії публікації та критичних оцінок перших поетичних збірок Лесі Українки. *Леся Українка і сучасність*. Т. 6. Луцьк, 2010. С. 76 – 86.
  30. Сташенко Н. З пам'яті літ: Леся Українка в оцінці і спогадах сучасників. *Науковий вісник ВДУ*. 1999. Ч. 15. С. 71– 74.
  31. Лариса Петрівна Косач-Квітка (Леся Українка). Біографічні матеріали. Спогади. Іконографія. Книга III. Нью-Йорк – Київ : Темпора, 2015.
  32. Скрипка Т. Спогади про Лесю Українку. Т. 1. Темпора: Київ – Нью-Йорк, 2016. 368 с.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

Форма контролю – залік у формі комп'ютерного тестування.

http://cit.eenu.edu.ua/?page_id=185 (Бази тестових завдань)

<http://cit.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/TEST18-006.pdf>